

Psoriáza vzniklá v důsledku okolností spojených s pandemií onemocnění COVID19

Psoriasis related to COVID19 pandemic circumstances

Vallo, M.

Vojenská nemocnice Olomouc

korespondence: vallo@m.vnol.cz

Souhrn

Autor popisuje případ 53-letého muže, u kterého se objevily projevy psoriázy po ztrátě zaměstnání v důsledku pandemie COVID19. Navzdory charakteru ložisek, která byla výrazně skvamózní, se bez prodlení doporučila lokální terapie fixní kombinací kalcipotriolu a betamethason dipropionátu ve formě pěny. Kazuistika prezentuje vývoj ložisek lupénky při dané strategii a režimu léčby.

Klíčová slova: psoriáza, lokální léčba, fixní kombinace, pěna, covid19

Abstract

The author describes the case of a 53-year-old man with developed symptoms of psoriasis after losing his job due to the COVID19 pandemic. Despite the nature of the lesions, which were markedly squamous, the local fixed combination therapy was recommended using the combination of calcipotriol and betamethasone dipropionate in the form of a foam. This case study represents the development of psoriasis foci in a given strategy and treatment regimen.

Key words: psoriasis, topical treatment, fixed combination, foam, covid19

„Třebaže je člověk největším predátorem, jakého kdy svět poznal a také největším šířitelem epidemii v přírodě, odsuzuje všechny ostatní predátory...“

Eugene Odum

Anamnéza

53-letý muž přichází do kožní ambulance s primární atakou ložiskové psoriázy vzniklou na úkor neutichající pandemie COVID19. Začátkem ledna letošního roku, v době tzv. 2. vlny pandemie, se u pacienta objevily první morfy psoriázy. Tehdy byl ve výrazném psychickém vypětí. Přestal pracovat jako řidič zájezdového autobusu. Jinou práci neměl. Stran osobní anamnézy se pacient s ničím neléčí, ne užívá žádné léky, v rodině bez kožního onemocnění. Alergická anamnéza je negativní. Pacient nekuřák, alkohol pije příležitostně.

Kožní anamnéza

Začátkem ledna 2021 pacient zpozoroval na pravém kolenu papuly a větší numulární erytematoskvamózní ložiska. Postupně se výrazně zašupená a indurovaná ložiska s běložlutými drobnými skvamami objevily i na stehnech, dále na předloktích, na loktech a místy i na trupu. Kštiny, nehty a genitál nebyly postiženy. Pociťoval občasné svědění ložisek, bez bolestí a otoků kloubů. Počáteční skóre BSA 10% a PASI 10.

Provedená biopsie z léze potvrdila diagnózu psoriasis vulgaris.

Obr. 1 • Ložiska lupénky na pravém kolenu před ošetřením

Plán terapie

Vzhledem k rozsahu, k charakteru psoriatických ložisek a k postižení těla byla pacientovi poskytnuta nejvhodnější lokální terapie. Enstilar pěnu si pacient aplikoval 1xdenně v kombinaci s emolienciemi a olejovými aditivy k umývání.

Průběh terapie

Zhodnocení po 4 týdnech léčby

Na základě obrázku č. 2 je patrné, že došlo k výrazné regresi, zhojení ložisek. Přetrvává pozánětlivá hyperpigmentace. Pacient léčbu hodnotí velmi kladně, nedošlo k žádným nežádoucím účinkům. Vzhledem k stavu onemocnění pacientovi doporučena aplikace 2xtýdně.

Obr. 2 • Ložiska lupénky po 4 týdnech léčby

Zhodnocení po 8 týdnech od 1. návštěvy

Při udržovací terapii došlo k exacerbaci ložisek, jak je zjevné z obrázku č. 3.

Ložiska se opět zvýraznila, při okrajích došlo k tvorbě papul se skvamami. Pacient přiznává, že udržovací režim aplikace Enstilar pěny nedodržel. Svědčí o tom i fakt, že nepotřeboval doplnit nové balení. Pacient byl důsledně poučen a opět mu byla doporučena primární strategie léčby a to aplikace 1xdenně.

Zhodnocení po 12 týdnech od 1. návštěvy

Po opětovném navýšení frekvence aplikace přípravku Enstilar došlo ke zlepšení stávajících ložisek na těle. Charakter lézí byl podobný jako po měsíci léčby. Rozsah postižení (BSA) poklesl na skóre 3 a PASI skóre vykazovalo rovněž hodnotu 3. I po 3 měsících léčby pacient nenevidoval žádné nežádoucí účinky. Po konzultaci s pacientem jsme pokračovali s režimem 1xdenně.

Obr. 3 • Ložiska lupénky po 8 týdnech léčby

Obr. 4 • Ložiska lupénky po 12 týdnech léčby

Závěr

Ložisková psoriáza se vyznačuje tvorbou erytematózních papul so šupinami v predilekčních lokalizacích. U našeho pacienta to byly především kolena a lokty. První manifest onemocnění byl po 40. roku života, spadá do pozdní formy, která se vyznačuje mírnějším klinickým průběhem.

Na základe rozsahu postihnutí a zejména na základe účinných látok zaisťujú zlepšenie ložísek psoriázy, a to i přes charakteru ložísek, ktorá byla výrazně skvamózní a erytematózní, byl doporučen k léčbě přípravek Enstilar ve formě pěny. Její fixní kombinace dvou výraznější zašupění [1]. Jednoduchá forma a pravidelnost aplikace zaručuje u pacientů vysokou úspěšnost léčby [1].

Literatura

1. Maul J, et al. Topical Treatment of Psoriasis Vulgaris: The Swiss Treatment Pathway. *Dermatology* 2021;237:166-178. doi:10.1159/000512930